

DÜNYA AKCİĞER GÜNÜ 2026 BASIN BİLDİRİSİ

Türkiye Ulusal Solunum Koalisyonu'ndan “Bir Ömür Sağlıklı Nefes” İçin Ortak Çağrı

Her yıl 25 Eylül'de kutlanan Dünya Akciğer Günü, sağlıklı nefesin ve akciğer sağlığının önemine dikkat çekmek amacıyla dünya genelinde etkinliklerle anılmaktadır. Dünya Akciğer Günü; daha güçlü koruyucu yaklaşımlar, daha erken tanı, tedavi ve sağlık hizmetlerine eşit erişimi vurgulamaktadır. Herkesin daha temiz hava soluyabilmesi ve daha sağlıklı akciğerler için gereken çevrenin oluşturulmasına yönelik politikaların dile getirilmesi için çok önemli bir fırsat yaratmaktadır.

Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH) ve astım dahil olmak üzere kronik solunum yolu hastalıklarında tütün kullanımı, hava kirliliği ve sağlıksız çevre gibi ortak, önlenabilir birçok risk faktörü rol oynamaktadır.

2026 yılının teması olan “Bir Ömür Sağlıklı Nefes” ile, çocukluktan ileri yaşlara kadar yaşamın her döneminde solunum sağlığının korunmasının önemi vurgulanmaktadır.

2026 Dünya Akciğer Günü Öncelikleri

Yaşam boyu akciğer sağlığının temelleri erken yaşlarda atılır. Bir kişinin akciğer fonksiyonu gelişimi, erken yaşam faktörlerinden büyük ölçüde etkilenir.

Bilimsel verilere göre;

- 1. Doğum öncesi ve erken çocukluk dönemi risk faktörleri kritik öneme sahiptir:** Gebelikte annenin sigara içmesi, hava kirliliğine maruz kalması ve yetersiz beslenmesi, yoksulluk ve yoksunluğa maruz kalması akciğer gelişiminin yavaşlaması ve yaşamın ilerleyen dönemlerinde astım ve KOAH başta olmak üzere solunum sistemi hastalıklarının oluşma riskinin artmasıyla güçlü bir şekilde bağlantılıdır.
- 2. Çocukluk çağı enfeksiyonları kalıcı izler bırakır:** Erken çocukluk döneminde görülen şiddetli enfeksiyonlar, gelişmekte olan solunum yollarına zarar verebilir, ve akciğer gelişimini bozarak kalıcı semptomlara ve yetişkinlikte akciğer kapasitesinde yetersizliğe yol açabilir.
- 3. Çevresel etkenlere maruziyet riski artırır:** Hem dış ortam (hava kirliliği, küresel ısınma vb) hem de iç mekan kirlleticileri (sigara dumanı, küf, nem) akciğer gelişiminin azalması ve akciğer hastalıkları oluşumuyla ilişkilidir.
- 4. Azalmış akciğer kapasitesi, sigara içmeyen kişilerde bile KOAH, solunum yolu enfeksiyonları, astım ve kardiyovasküler hastalık gelişme riskini önemli ölçüde artırır.**

Hayatın her döneminde temiz hava, dengeli beslenme, düzenli fiziksel aktivite, infeksiyonlardan korunmak için erişkin aşılarının (Grip, zatürre, RSV ve COVID) yapılması gibi önlemler hayati öneme sahiptir.

Türkiye’de 2023 yılı Hanehalkı Sağlık Araştırması verilerine göre

- Tütün ve tütün mamulleri kullanımının olumsuz sağlık etkisini bilme sıklığı %84,0’tür. Ancak 15 yaş ve üzeri nüfusun üçte biri (%34,8) tütün ürünü kullanmaktadır.
- Yetersiz fiziksel aktivitenin olumsuz sağlık etkisini bilme sıklığı %59,3’dür. Buna rağmen erkek nüfusun %25,9’u ve kadın nüfusun %38,4’ü yetersiz fizik aktivite yapmaktadır.
- Nüfusun %90’ı, Dünya Sağlık Örgütü’nün (DSÖ) önerdiği miktardan daha az meyve ve sebze tüketmektedir.
- Hava kirliliği, akciğer sağlığının en önemli tehditlerinden biridir. Türkiye’de “Kara Rapor 2024” verilerine göre zararlı partikül yoğunluğu güvenli kabul edilen düzeyin beş katından fazladır. Türkiye nüfusunun en az %92’si hala kirli hava solumaktadır.

Korunma, akciğer sağlığının sürdürülmesinin önemli bir parçasıdır. Erişkin yaş aşıları, tütün dumanı ve hava kirliliğine maruziyetin azaltılması, uygun taramalara katılma ve semptomlar ortaya çıktığında erken müdahale korunmanın önemli bileşenleridir. Düzenli fiziksel aktivite, daha sağlıklı bir çevre ve doğru sağlık hizmetine ücretsiz erişim de akciğer sağlığının korunmasında önemli bir rol oynar. Akciğerlerimizin sağlığı ile yalnızca bir sorun ortaya çıktığında ilgilenmemeliyiz. **Korunma ve erken tanısall yaklaşım, akciğer sağlığının yaşam boyunca sürdürülmesine yardımcı olabilir.**

Yaşam boyu sağlıklı akciğerler ve sağlıklı bir ömür için sizleri adım atmaya davet ediyoruz. 25 Eylül Dünya Akciğer Günü Etkinlikleri kapsamında Türkiye Solunum Koalisyonu ve Ankara Büyükşehir Belediyesi iş birliği ile düzenlenen etkinliğe davetlisiniz. Etkinlik 25 Eylül Cuma günü saat 13.00-15.00 arasında Gençlik Parkı Ankara’da gerçekleşecektir. Etkinlik kapsamında akciğer gerçekleri; hasta gözünden ve fizyoterapi derneği gözünden akciğer sağlığı hakkında kısa sunumlar yapılacak ve katılımcılar ile basından gelen sorular yanıtlanacaktır. Program dahilinde solunum fonksiyon testleri ve egzersiz etkinlikleri de yer almaktadır.

